

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ НАСЛІДКИ

Однією з проблем сучасної економічної теорії є необхідність включення екологічних цінностей і чинників в число економічних категорій. Проблема має давню історію. Із усіх цінностей навколишнього світу марксистська політекономія допускала в коло економічних категорій тільки продукти людської праці. Це створювало труднощі для теоретиків природокористування і навіть служило перешкодою для встановлення цін на відновлювані природні ресурси. Труднощі виникали з того, що з позицій здорового глузду умови, за яких в навколишньому середовищі опиняється більше сонячного світла і тепла, більше чистої води, свіжої зелені, світла і тиші, мають не тільки підвищену цінність, але і цілком реальну підвищену вартість, хоча на наявність всього цього не була витрачена людська праця.

Для подолання цих труднощів застосовувалися різні логічні конструкції. Говорили, що природа мовчки і незримо трудиться разом з людиною і за людину, відтворюючи ґрунт, запилюючи квіти, поставляючи ліки і ін. Про відновлювані ресурси, такі, наприклад, як сонячна енергія, вважалося, що вони лежать за межами економічних оцінок і, отже, за межами уявлень про національне багатство. Але людина готова заплатити за житло, розміщене на сонячній стороні, більшу ціну за умови рівності інших якостей. Економістам добре відома «температурна рента» і цілком певна залежність вартості життя від географічної широти.(2)

Таким чином, однією з головних умов епохи науково-технічного прогресу є екологізація економіки. Екологізація економіки – найважливіша вимога сучасності – означає більш різнобічний і разом з тим системний підхід до навколишнього матеріального світу, усвідомлення ролі та значення природи в житті людини. Екологізація економіки – необхідна умова і одночасно головна складова сталого розвитку. По суті вона означає екологізацію всього соціально-економічного устрою і націлена на зниження природоємкості виробництва.

Головні складові екологізації економіка:

- включення екологічних умов, чинників і об'єктів, зокрема ресурсів, що поновлюються, в число економічних категорій як рівноправних з іншими категоріями багатства;
- формування інтернаціонального і міжрегіональних ринків екологічних цінностей і чинників навколишнього середовища;
- перехід на нову систему ціноутворення, що враховує екологічні чинники, збитки і ризики;
- істотне розширення і уточнення системи платності природокористування;
- підпорядкування економіки природних ресурсів і економіки виробництва екологічним обмеженням і принципу збалансованого природокористування;
- перехід виробництва до стратегії якісного зростання на основі технологічного переозброєння під еколого-економічним контролем;
- відмова від затратного підходу до охорони навколишнього середовища і включення природоохоронних функцій безпосередньо в економіку виробництва;
- відмова від диктату пропозиції і штучної стимуляції вторинних факультативних потреб;
- зменшення надмірності асортименту товарів при посиленні екологічного контролю їх якості;
- зміна і еколого-економічна орієнтація структури потреб і стандартів добробуту.

Екологізація економіки, зумовлена науково-технічним прогресом та його результатами, супроводжується переміщенням центру економічного аналізу з витрат і проміжних результатів на кінцеві результати економічної діяльності і далі на прогнозовані тенденції розвитку. Головним об'єктом реалізації стратегії екологізації економіки і головним структурним осередком економіки повинна стати еколого-економічна система.(3)

У ХХІ ст. екологізація економіки у розвинених країнах світу призводить до позитивних наслідків. Наприклад, у Японії існують цілі острови зроблені з переробленого сміття. Уряд «Країни вранішнього сонця» обрав безпечний та якісний спосіб переробки сміття, а саме: відходи проходять термічну обробку, в процесі якої створюються міцні брикети. Саме ці брикети і становлять матеріал для створення штучних плаваючих островів. Така екологізація економіки Японії дає змогу втілювати наукові ноу-хау, підвищити рівень життя населення та розширити територію своєї країни шляхом переробки відходів своєї життєдіяльності.

Д. Крижко
Науковий керівник к.е.н., доцент Скорик Г.І.

АНАЛІЗ СФЕР ЗАСТОСУВАННЯ БЛОКЧЕЙНУ

Шалений темп розвитку комп'ютерних технологій і розширення сфер їх застосування зумовлює аналогічно шалений попит на ці технології, адже інновації максимально спрощують життя споживачів у різноманітних областях. Сьогодні ми вже є свідками і учасниками явища діджиталізації – глибокої трансформації життя людини завдяки використанню комп'ютерних технологій для оптимізації повсякденних процесів громадян. Широкий сегмент ринку ІТ-послуг і наявність різноманітних інноваційних програм, зумовлює проблему пошуку найкращого продукту, який забезпечить значний прогрес у розвитку різних сфер

життєдіяльності людини. На нашу думку, цією технологією є блокчейн. Як зазначають Крачун К.Р. і Єгорова О.М., блокчейн слугує розподіленою і децентралізованою базою даних, що сформована учасниками економічної системи, в якій неможливо фальсифікувати дані через хронологічний запис і публічне підтвердження усіма учасниками мережі транзакції, а також повний контроль учасника системи свого цифрового активу [1, с. 247]. Розширення сфери застосування блокчейну (Всесвітньо економічний форум прогнозує, що до 2025-2027 р. 10% світового ВВП зберігатимуть в блокчейну або в пов'язаних із ним технологіях), що призводить до зміни кон'юнктури ринку праці, зумовлює актуальність роботи і ставить перед нами мету комплексного аналізу використання блокчейну сьогодні і в майбутньому.

Сьогодні можна виділити щонайменше 9 сфер застосування блокчейну, хоча слід зауважити, що потенційність цієї технології значно більша.

1. Фінансова сфера. Блокчейн дозволить створити різноманітні фінансові інструменти, наприклад, національну цифрову валюту, криптовалюту, реєстр акціонерів, масиви даних про угоди, підвищить швидкість операцій за рахунок зменшення посередників, зменшення комісій і спростить їх (легкість видачі і отримання кредиту, випуску облігацій).

2. Державний бюджет. Технологія дозволить в режимі реального часу слідкувати за грошовими переказами (дійшли/не дійшли; виплатили зарплату/гроші), фінансуванням тих чи інших сфер життя громадян (виділили/ні кошти на дорогу, школу), виконання бюджету.

3. Авторське право. Сьогодні одним із проектів у даній сфері є Ascribe – утвердження авторства і достовірності відбувається за рахунок створення цифрових видань з використанням унікальних ідентифікаторів і цифрових сертифікатів.

4. Вибірчий процес. Блокчейн забезпечить мінімізацію фінансових витрат на проведення виборів, забезпечить скорочення штату виборчих комісій, прозорість і чесність голосування, зведе фальсифікації до нуля, вирішить проблему низької явки громадян. Як зазначають К. Шаповалова і В. Шеверева перешкод принципу таємності не буде, оскільки можна надати кожній людині певний цифровий єдиний номер, а співвіднести її та її «голос» можливо буде лише через вхід до блоку блокчейну із «паролем», доступ до котрого матимуть спеціально уповноважені особи виборчої комісії (чи аналогічного органу).

5. Облік земельних ресурсів (блокчейн-система кадастру).

6. Державні блокчейн-системи електронних торгів (аукціонів), тендерів. Це забезпечить прозорість операцій і мінімізацію корупції.

7. Правопорушення. У процесі вчинення особою адміністративного правопорушення система буде автоматично притягувати особу до відповідальності, знімаючи з її рахунку кошти за штраф. Особа, яка вчинить правопорушення, що не дають змоги керувати транспортним засобом певний час, не зможе придбати автомобіль або паливо для нього.

8. Благодійність. GiveTrack – ще одна компанія, яка вже встигла опанувати блокчейн і створити ряд послуг для суспільства. Вона надає відкриту інформацію про пожертвування і їх витрати, тим самим підвищує ступінь довіри людей і заохочує збільшення благодійних переказів.

9. Сфера нерухомості. Застосовуючи технологію в цьому випадку, ми отримаємо прискорення купівлі-продажу, можна бути усунути посередників.

Отже, децентралізація, прозорість, надійність, швидкість і універсальність робить технологію надзвичайно перспективною і прогресивною. Її використання дозволить не тільки економити час і гроші бізнесменів і пересічних громадян, а також дозволить створити високоефективну, чесну, надійну й захищену від корупції державу.

1. Розвиток банківських послуг та інновацій в цифровій економіці : матеріали наук.-практ. інтерн. конф. студ. аспір. і молод. вчених. Київ, 14 квітня 2019 р. / [Л.О. Примостка, І.Б. Охрименко, А.В. Нікітін]. – К. : КНЕУ, 2019. – 321 [2] с. ISBN

А. Ксенюк

Науковий керівник – асист. Іваницька Н.Б.

МОЛОДІЖНЕ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ

Молодь виступає важливим стратегічним ресурсом суспільства і саме вона визначає масштаби та темпи соціально-технічного прогресу, політичне, економічне та соціальне майбутнє країни, впливає на стійкий розвиток людства.

Ринок праці в Україні не забезпечує ефективного використання робочої сили молоді. Існує розбалансованість за кількісними та якісними параметрами попиту та пропозиції робочої сили молоді.

Серед причин молодіжного безробіття в Україні можна виділити такі:

- небажання роботодавців приймати на роботу недосвідченого та некваліфіковану молодь;
- відсутність дійових стимулів для роботодавців при працевлаштуванні молоді;
- суттєвий розрив між програмами навчання в учбових закладах і потребами підприємців; невідповідність напрямів підготовки молодих фахівців потребам економіки призводить до професійно-кваліфікаційного дисбалансу на ринку праці;